

Додаток 31
до наказу № 64
від 27.08.2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського
державного
педагогічного
університету

від 23 серпня 2019
року (протокол №1)

Положення про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про освітні програми Бердянського державного педагогічного університету» (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII та Закону України «Про вищу освіту».

1.2. Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами) та наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

1.3. Освітня програма використовується під час:

- розроблення навчального плану;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації майбутніх фахівців
- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю.

1.4. Основні терміни Положення та їх визначення:

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандартам вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у освітній програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у освітній програмі результатів навчання.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Лицензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою програмою або окремими освітніми компонентами.

2. Класифікація освітніх програм та їх документальне забезпечення

2.1. Спрямованість освітніх програм. В рамках однієї спеціальності Університетом можуть реалізуватися декілька освітніх програм (далі – ОП) за різними спеціалізаціями.

Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОП.

Окрему ОП можуть спільно реалізувати декілька факультетів Університету та/або освітніх організацій, включаючи міжнародні.

Навчання за ОП проводиться за денною та/або заочною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОП або перегляду існуючої.

Кожна ОП має гаранта освітньої програми.

2.2. Види основних освітніх програм. За видом освітньої діяльності ОП поділяють на:

- програми вищої освіти;
- програми післядипломної освіти.

За рівнем вищої освіти ОП поділяються на:

- програми бакалаврату;
- програми магістратури.

За предметом ОП можуть:

- відповідати одній спеціальності;
- бути міждисциплінарними.

За належністю (місцем реалізації) ОП можуть поділятися на:

- факультетські, які реалізуються в одному підрозділі Університету;
- університетські, що реалізуються паралельно у двох і більше підрозділах Університету;
- спільні, що реалізуються Університетом разом з іншими організаціями, у т.ч. зарубіжними. Вони можуть реалізовуватися на договірній основі. Особливим видом спільних програм є програми спільних дипломів, що передбачають видачу здобувачам вищої освіти, які успішно пройшли атестацію, дипломів двох партнерів-учасників реалізації спільної ОП.

2.3. Стандарти вищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.4. Структура ОП. (Додаток)

До структури освітньої програми входять:

- титульний лист;
- лист погодження освітньої програми;
- передмова;
- профіль освітньої програми;
- перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОП
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їхньої наявності - повна назва професійного стандарту).

2.5. Характеристика складових ОП.

2.5.1. На титульному аркуші вказується:

- орган, якому підпорядковий заклад вищої освіти;
- назва закладу вищої освіти;
- тип програми (освітньо-професійна чи освітньо-наукова);
- назва освітньої програми;
- рівень вищої освіти;
- спеціальність;
- галузь знань;
- кваліфікація;
- протокол вченої ради, яким затверджено освітню програму;
- наказ ректора про введення освітньої програми в дію.

2.5.2. Лист погодження освітньої програми. Освітньо-професійна програма погоджується гарантом освітньої програми та членами робочої групи, ініціюється випусковою кафедрою (кафедрами), схвалюється вченою радою факультету та методичною радою університету і перевіряється навчальним відділом перед поданням на вчену раду університету.

2.5.3. У передмові вказуються розробники освітньої програми і рецензії-відгуки зовнішніх стейкгойдерів (за наявності).

2.5.4. Профіль ОП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень.

Він розробляється для полегшення розуміння ОП зацікавленими сторонами: вступниками на навчання, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками закладів вищої освіти, професіоналами, керівниками закладів вищої освіти, агенціям забезпечення якості, органам ліцензування й акредитації тощо.

Дані профілю ОП є частиною інформаційного пакету Університету, на основі якого формується додаток до диплома європейського зразка.

Профіль освітньої програми складається з таких елементів:

1. Загальна інформація:

- повна назва Університету та структурного підрозділу;
- ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу;
- офіційна назва освітньої програми;
- тип диплома та обсяг освітньої програми;
- наявність акредитації;
- цикл/рівень вищої освіти;

- передумови;
 - мова викладання;
 - термін дії освітньої програми;
 - інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми.
2. Мета освітньої програми.
 3. Характеристика освітньої програми:
 - Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності));
 - Орієнтація освітньої програми;
 - Основний фокус освітньої програми та спеціалізації;
 - Особливості програми.
 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання:
 - придатність до працевлаштування;
 - подальше навчання.
 5. Викладання та оцінювання:
 - викладання та навчання;
 - оцінювання.
 6. Програмні компетентності:
 - інтегральна компетентність;
 - загальні компетентності;
 - фахові компетентності спеціальності.
 7. Програмні результати навчання.
 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми:
 - кадрове забезпечення;
 - матеріально-технічне забезпечення;
 - інформаційне та навчально-методичне забезпечення;
 9. Академічна мобільність:
 - національна кредитна мобільність;
 - міжнародна кредитна мобільність;
 - навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2.5.5. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність.

Перелік компонентів відображає розподіл ОП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів.

Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

Структурно-логічна схема ОП включає короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми, яку рекомендовано представляти у вигляді графа.

2.5.6. Форма атестації здобувачів вищої освіти. Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

2.5.7. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

2.5.8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентами ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОП і запланованими програмними результатами.

2.5.9. Вимоги до наявності системи внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти включають:

- політику забезпечення якості;
- розробку та затвердження програм;
- студентоцентричне навчання, викладання та оцінювання;
- зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- викладацький склад;
- навчальні ресурси та підтримка студентів;
- управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- публічну інформацію;
- поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- циклічне зовнішнє забезпечення якості.

3. Порядок розроблення освітньої програми

3.1. **Розроблення освітньої програми.** Нова ОП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти (за наявності) з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі (за наявності останніх).

Розроблення нової ОП містить такі етапи:

- формування робочої групи та призначення гаранта освітньої програми (I етап);
- аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення (V етап).

3.2. **I етап. Формування робочої групи та призначення гаранта освітньої програми.** Нова ОП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету та/або ініціативної групи з числа науково-педагогічних працівників.

Розробці нової ОП передуює порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюється робочими групами.

Робочі групи формуються окремо за кожною ОП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самоаналізу або інших необхідних процедур.

Склад робочої групи ОП затверджується наказом ректора Університету за поданням декана відповідного факультету відповідно до пропозицій випускової кафедри.

При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі робочої групи:

- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – трьох осіб, що мають науковий ступінь та/або вчене звання;

- для другого (магістерського) рівня вищої освіти – трьох осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, із них – один доктор наук або професор.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох робочих груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОП рекомендується до складу робочих груп факультету включати завідувачів випускових кафедр.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОП зацікавлених сторін, рекомендується включати до складу робочої групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності робочої групи в інших формах.

Очолює робочу групу її керівник – гарант освітньої програми. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОП. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОП і членів робочої групи здійснюється згідно з наказом ректора Університету.

При розробці спільної ОП створюється робоча група, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь в реалізації нової спільної ОП.

У такому разі робоча група повинна врахувати вимоги всіх сторін, які будуть забезпечувати її реалізацію, тією мірою, якою кожна зі сторін забезпечує внесок у ОП.

Так, при розробці програми спільних або подвійних дипломів варто враховувати не тільки змістовну відповідність навчальних планів, але й вимоги щодо обсягу окремих компонентів ОП, поточного контролю, підсумкової атестації й планованих навчальних результатів, які передбачає кожен з учасників-партнерів, що видає документи про освіту та кваліфікацію.

Робочі групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;
- встановлюють актуальність ОП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за

відповідною ОП з урахуванням рекомендацій навчального відділу та вимог методичної ради Університету;

- дають завдання випусковим та іншим кафедрам Університету на розроблення навчально-методичного забезпечення ОП;

- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;

- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОП;

- беруть участь у моніторингу ОП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самоаналіз) та періодичному перегляду ОП;

- спільно з навчальним відділом Університету забезпечують внесення відомості щодо ОП та навчальних планів до ЄДЕБО;

- здійснюють контроль за реалізацією ОП науково-педагогічними працівниками та кафедрами Університету.

За запитом робочої групи всі структурні підрозділи Університету зобов'язані надати у визначений гарантом ОП строк відомості, необхідні для розроблення ОП.

Координацію діяльності всіх робочих груп Університету здійснює перший проректор.

3.3. II етап. Аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОП полягає у встановленні суспільної потреби в ОП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками Університету, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Для забезпечення постійного зв'язку із зацікавленими сторонами в Університеті можуть як дорадчий орган формуватися ради роботодавців за відповідними спеціальностями, до яких можуть входити представники зацікавлених сторін.

Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Університету здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

3.4. III етап. Визначення профілю ОП. Профіль програми складається робочою групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОП (до двох речень), загальних і фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання варто забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку ОП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОП є перелік компетентностей стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній галузі):

- знання й розуміння,
- когнітивні вміння та навички,
- практичні навички.

Багато наводити коментар до кожної компетентності. Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОП.

Програмні результати навчання – узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОП.

При формулюванні програмних результатів навчання рекомендується враховувати міжнародні зразки (формулювання), наприклад, розроблені в проекті Тюнінг.

Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів вищої освіти за ОП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Для окремих ОП, зокрема для регульованих професій, поділ компетентностей на види не застосовується. Тоді це необхідно зазначити в описі ОП.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
- конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими й однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;

- відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі – НРК);

- об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

- досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

- діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

- вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Порядок формулювання результатів навчання:

- визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній галузі, особливі навички тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;

- зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);

- визначити активне дієслово відповідного рівня;

- зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);

- за необхідності навести умови/обмеження, за яких треба демонструвати результат навчання;

- перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОП, їх доцільно виділити окремо.

Формулювання програмних результатів супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОП.

3.5. IV етап. Визначення змісту ОП та розроблення навчального плану. Визначення змісту освітньої програми охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОП:

- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;

- вирішення питання щодо розподілу кредитів ЄКТС освітньої програми;

- визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

- перевірка охоплення ключових загальних та фахових компетентностей.

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення програм навчальних дисциплін.

Відповідно до програмних компетентностей та програмних результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОП треба віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження, обговорення викладацьким складом.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компонента складає 3 кредити ЄКТС. Кількість освітніх компонентів на навчальний рік – не більше 16. Проектним групам варто запобігати надмірній фрагментації освітніх компонентів.

Необхідно стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

Визначення компетентностей і формулювання результатів навчання для кожного модуля (освітнього компоненту). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного модуля (освітнього компонента).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних і фахових компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються модулями/одинацями освітньої програми.

Робочі групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти;
- узгодження результатів вивчення модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми);
- узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми);
- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- узгодження методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до освітньої програми та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до профілю освітньої програми та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план ОП.

При цьому варто враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС (від 8 до 16 годин), решта обсягу призначається для їх самостійної роботи. Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

При проектуванні кадрового забезпечення ОП робоча група має узгодити свої пропозиції щодо складу науково-педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану, з кафедрами, на яких працюють такі викладачі.

Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін за завданнями робочих груп розробляються на кафедрах факультетів згідно з вимогами розроблених освітніх програм.

Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються методичною радою Університету.

Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на кафедрах розробляють навчально-методичне забезпечення дисципліни або силабуси.

3.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її вдосконалення

За якість освітньої програми відповідальність несуть робоча група, а також науково-педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітніх програм та їх удосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОП є:

- акредитація освітніх програм (ОП може не мати акредитації. За неакредитованою освітньою програмою Університет має право на виготовлення і видачу власних документів про вищу освіту у порядку та за зразком, що визначені вченою радою Університету);

- сертифікація освітніх програм – процедура встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОП;

- міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОП.

Для всіх ОП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОП є самоаналіз освітньої програми, яке може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням декана факультету для проведення самоаналізу ОП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа викладачів факультету, що реалізує ОП); залучаються до проведення самоаналізу ОП представники ключових роботодавців, здобувачі вищої освіти, викладачі програми і (за можливості) її випускники.

Самоаналіз проводиться робочою групою за рішенням гаранта освітньої програми. Результати проведеного самообстеження оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

Звіт про результати самоаналізу ОП готується членами комісії з самоаналізу й узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОП, модернізації ОП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт про результати самоаналізу затверджується на засіданні методичної ради Університету.

Внесення в ОП змін, що відносяться до компетенції вченої ради Університету, затверджується на засіданні вченої ради Університету відповідно до рекомендацій, наданих гарантом освітньої програми.

4. Порядок затвердження, відкриття, акредитації та закриття освітньої програми

4.1. **Затвердження ОП.** Усі нові ОП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

– робочою групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри;

– випусковою кафедрою (спільним засіданням випускових кафедр), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів декану факультету;

– деканом факультету, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми стандарту. Позитивне рішення декана відповідного факультету є підставою для передачі матеріалів на розгляд вченої ради факультету;

– вченою радою факультету, позитивне рішення якої є підставою для розгляду ОП - методичною радою Університету;

– методичною радою Університету, яка оцінює відповідність нової ОП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм Університету. Висновок про ухвалення ОП методичною радою є рекомендаційним для вченої ради Університету;

– вченою радою Університету.

Перелік документів, необхідних для відкриття освітньої програми, що подаються на засідання методичної ради Університету:

– копія наказу ректора Університету про затвердження складу робочої групи;

– освітньо-професійна програма;

– навчальний план підготовки фахівців;

– протокол засідання вченої ради факультету;

– зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

За результатами розгляду освітньої програми вчена рада Університету може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

Навчальний план підготовки фахівців з вищою освітою затверджується рішенням вченої ради Університету і вводиться дію наказом ректора Університету. Підпис ректора скріплюється печаткою Університету.

4.2. Відкриття ОП та набір здобувачів вищої освіти.

Набір здобувачів вищої освіти на навчання за ОП здійснюється згідно з Правилами прийому до Університету.

Освітня програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів вищої освіти лише за умови затвердження ОП і наявності ліцензії Університету на здійснення освітньої діяльності (орієнтовно до 1 грудня поточного року) за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітня програма.

Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів вищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 4.4 цього Положення;

- провести удосконалення ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення вченій раді Університету.

У разі схвалення проведеного удосконалення вченою радою Університету набір здобувачів вищої освіти на навчання за удосконаленою ОП здійснюється в наступному навчальному році.

4.3. Акредитація освітньої програми. Первинна акредитація освітньої програми проводиться перед першим випуском здобувачів вищої освіти, які навчалися за цією ОП. Університет надає Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти освітню програму, письмову заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої діяльності стандартам вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Протягом двох місяців з дня подання заяви Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти за результатами акредитаційної експертизи приймає рішення про акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньої програми. Рішення щодо акредитації освітньої програми приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова цієї експертної ради.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію освітньої програми Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти видає Університету відповідний сертифікат.

У сертифікаті про акредитацію зазначаються:

- 1) найменування та адреса закладу вищої освіти;
- 2) спеціальність і рівень вищої освіти, за якими акредитована освітня програма;
- 3) дата видачі сертифіката.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньою програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на 10 років. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Сертифікат підтверджує відповідність освітньої програми за певною спеціальністю та рівнем вищої освіти стандартам вищої освіти і дає право на видачу документа про вищу освіту державного зразка за акредитованою освітньою програмою.

В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, виданих іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами

забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

4.4. **Закриття ОП.** Освітня програма може бути вилучена переліку ОП, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

- з ініціативи вченої ради факультету, при відмові від реалізації ОП;
- у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;

- у разі переформатування ОП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році) освітня програма вилучається з переліку ОП, що реалізуються в Університеті;

- за поданням методичної ради університету, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються в Університеті, приймає вчена рада Університету.

5. Порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

5.1. **Порядок реалізації освітньої програми.** Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету разом із випусковою кафедрою (-ми) складається робочий навчальний план за кожною ОП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти).

5.2. **Управління освітньою програмою.** Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОП здійснює деканат відповідного факультету, на якому вона реалізується. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж одним факультетом, адміністративне управління закріплюється за одним з них.

До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету,

- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;

- організація проведення самоаналізу освітньої програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОП.

Завданнями академічного управління ОП є:

1) організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань тощо, оціночних засобів);

2) здійснення контролю за якістю роботи викладачів, які забезпечують реалізацію ОП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;

4) взаємодія з науково-дослідними підрозділами Університету з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;

5) виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;

6) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки фахівців;

7) підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньої програми. Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: науково-педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів вищої освіти і викладачів про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає методична рада Університету за поданням робочих груп.

Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє.

У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до методичної ради Університету.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;

- неналежна якість – освітня програма має серйозні недоліки.

5.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм. Вимоги до освітньої програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до стратегії розвитку та Статуту Університету;

- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Університету;

- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);

- орієнтована на конкретну професію;

- назва узгоджується зі змістом;

- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;

- цілі й результати навчання за освітньою програмою мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

- цілі й результати навчання за освітньою програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня вищої освіти;

- цілі й результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

- при наявності професійного стандарту цілі та результати навчання мають ураховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;

- практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття й застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;

- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;

- здобувачам вищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик і відповідне керівництво в робочому середовищі.

5.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до науково-педагогічних працівників, які її реалізують. Вимоги до розвитку освітньої програми та науково-педагогічних працівників, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;

- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти й роботодавці;

- викладачі, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю в їх досягненні;

- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;

- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а результати прикладними;

- кваліфікація викладачів, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;

- науково-педагогічні працівники, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;

- викладачі, які реалізують освітню програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;

- викладачі, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Університету;

- система розвитку персоналу є ефективною: науково-педагогічні працівники, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;

- запрошені викладачі (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання в межах освітніх програм;

- науково-педагогічні працівники, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Університетом та беруть участь у конференціях;

- кількість штатних науково-педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;

- склад науково-педагогічних працівників, які реалізують освітню програму, за віком і відсоток молодих викладачів забезпечує стійкість викладання в Університеті;

- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;

- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;

- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;

- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності, є стійким або збільшується;

- здобувачі вищої освіти залучені до процесу прийняття рішень на різних інституційних рівнях;

Навчальне середовище Університету:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, лабораторії, спеціалізовані кабінети тощо);

- має достатній потенціал, ураховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;

- обладнано відповідно до сучасних вимог (відеопроєктори, Інтернет тощо).

5.6. Перегляд освітніх програм. Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних результатів навчання.

Підставою для оновлення ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або ради роботодавців і/або науково-педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін загальної та професійної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або вченої ради Університету).

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до вдосконалення.

Модернізація ОП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Університету/факультету в разі незадовільних висновків про її якість у результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- ініціативи гаранта освітньої програми та/або радою роботодавців за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, у яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП;

Залучати до модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх відносно ОП експертів (як з професійної спільноти Університету, так і незалежних). Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи робочої групи або факультету, що реалізує ОП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50%.

6. Прикінцеві положення

Відомості про освітні програми розміщуються на сайті Університету в розділі «Навчання» та на сторінці відповідної кафедри.

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОП є її гарант, завідувач кафедри та декан факультету.

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітню програму на сайті Університету є співробітники деканату, призначені на цю роботу деканом факультету.

Інформація про ОП вноситься робочою групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.

Перший проректор

О.І.Гуренко

Начальник навчального відділу

О.В.Шубіна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«НАЗВА ОПП/ОНП»
першого/другого рівня вищої освіти

за спеціальністю № назва
галузі знань № назва
кваліфікація: назва кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою БДПУ
від «__» _____ 2019
протокол №

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2019

Ректор _____ Ігор БОГДАНОВ
(наказ №__ від «__» _____ 2019)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від «__» _____ 2019
(протокол №__)
Голова
_____ О.І.Гуренко

ПОГОДЖЕНО

начальник навчального
відділу БДПУ
_____ О.В.Шубіна
«__» _____ 2019

Рекомендовано

Вченою радою факультету
від «__» _____ 2019
(протокол №__)
декан факультету

_____ (_____)

Ініційовано

Кафедою _____
протокол №__
від «__» _____ 2019
завідувач кафедри
_____ (_____)

РОБОЧА ГРУПА

Гарант: _____ ППП
Члени групи: _____ ППП

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

- 1.
- 2.
- 3.

*Зазвичай зазначаються ПП, науковий ступінь, вчене звання, посада та назва підрозділу без скорочень

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

Профіль освітньої програми (назва) зі спеціальності (Шифр, Назва)

1. Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Бердянський державний педагогічний університет факультет
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр / магістр Наприклад: Бакалавр освіти / Магістр освіти
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма « <u>Назва</u> »
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС (3 роки 10 місяців) Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС (1 рік 4 місяця)
<i>Наявність акредитації</i>	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти (Акредитаційна комісія України) Сертифікат про акредитацію (серія, номер) від Діє до « » 20__ року
<i>Цикл/рівень</i>	Для бакалавра: 7 рівень - НРК України; 7 рівень - EQF LLL; перший цикл – ЄПВО (НРFQ EHEA) Для магістра: 8 рівень - НРК України; 8 рівень - EQF LLL; другий цикл – ЄПВО (НРFQ EHEA)
<i>Передумови</i>	Повна загальна середня освіта Наявність ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста)
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До 01.07.20__ року.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://bdpu.org/opp/
2 . Мета освітньої програми	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі _____ або у процесі навчання, що передбачає застосування _____ і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
3. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	

<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	
<i>Особливості програми</i>	
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Фахівець із кваліфікацією бакалавра може займати первинні посади
<i>Подальше навчання</i>	Наприклад: Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти
5. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Наприклад: Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт на основі нормативно-правових актів, підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо
<i>Оцінювання</i>	Наприклад: Усні та письмові екзамени, заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, атестація випускника
6. Програмні компетентності (за стандартом)	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	
<i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i>	
7. Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)	
1)	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Дисципліни, які встановлює заклад вищої освіти</i>		24	
<i>Дисципліни вільного вибору здобувачів вищої освіти</i>		36	
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

1.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності №_ Назва проводиться **у формі захисту кваліфікаційної роботи** та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня (бакалавра, магістра) із присвоєнням кваліфікації: **бакалавр/магістр освіти**

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ВБ 1	ВБ 2	...
ЗК 1						
ЗК 2						
...						
ФК 1						
ФК 2						

ФК 3						
ФК 4						

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	...	ВБ 1	ВБ 2	...
ПРН 1						
ПРН 2						
ПРН 3						

5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.